

PR. PETRU SERIOGHIN

Suntem zidiți pentru fericire

Volumul de față a apărut în lucrarea:
*Luminătorul de sub obroc. Viața, nevoințele și scrierile
părintelui Petru Serioghin, duhovnic și mărturisitor al credinței
în timpul regimului sovietic,*
apărută la Editura Sophia în 2007.

*Învățăturile părintelui Petru,
duhovnic și mărturisitor al credinței*

Redactor: Laura Cociș

Traducerea a fost făcută după originalul în limba rusă: *Svetil-
nik pod spudom*, Voskresenie, Sankt-Petersburg, 2001.

În românește de Boris Buzilă

© Editura Sophia, pentru prezenta ediție

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
SERIOGHIN, PETRU

Suntem zidiți pentru fericire / pr. Petru Serioghin; în românește de
Boris Buzilă – București: Editura Sophia, 2023
ISBN 978-973-136-899-3

I. Buzilă, Boris (trad.)

2

editura
Σοφία

București

CUM ȘI CU CE POATE FI ÎNCEPUTĂ MÂNTUITOAREA CALE A URMĂRII LUI HRISTOS

1. Pocăința. Ce înseamnă a-ți plânge păcatele în taina inimii

Fericirea înseamnă despățimire și har dumnezeiesc

Omul a fost creat de Dumnezeu ca să se bucure de fericire veșnică. Domnul Atotfericit este izvor nesecat de fericire. Creat după chipul lui Dumnezeu, omului i s-a oferit posibilitatea să devină părtăș fericirii dumnezeiești, dar numai în măsura în care se va supune voinței Creatorului: supunere nu din constrângere, ci din iubire recunoscătoare față de Dumnezeu, fiindcă omul a fost înzestrat de la creație cu voință liberă.

Pierzându-și fericirea în rai, vrăjmașul l-a ispitit pe om din invidie, făcându-l să păcătuiască prin nesocotirea voinței lui Dumnezeu. Lipsindu-se de iubirea de Dumnezeu, omul și-a pierdut bunăvoința cea dintru început a Creatorului,

și prin aceasta s-a lipsit de izvorul iubirii dumnezeiești, osândindu-se la veșnică luptă cu vrăjmașul-ispititor.

Încălcând porunca lui Dumnezeu și întinându-și conștiința, lipsindu-se de harul protector, omul și-a văzut goliciunea, iar frunzele de smochin din care și-a făcut șorț n-au putut să-l vindece de cădere.

Omul a început să sufere, simțindu-și conștiința apăsată și sufletul tulburat de teama pedepsei, întocmai ca și vrăjmașul-ispititor. Iar frica „merge mână-n mână cu pedeapsa” (*I In 4, 18*). Astfel, orice nesocotire a voinței lui Dumnezeu și orice păcat îl fac pe om să sufere. De aceea păcatul se și numește „boldul” (arma) morții.

Pentru a-și ascunde viclenia și pentru a-l îndepărta pe om de la pocăință, vrăjmașul „i-a sugerat” să-și caute desfătare în păcat, știind că prin aceasta și-l face rob pe păcătos, din ce în ce mai mult. Pe măsură ce i se înmulțesc păcatele, sporesc și suferințele omului, și cele vădite și cele ascunse, cele trecătoare și cele veșnice. Prima dorință păcătoasă, aceea de a deveni „ca și Dumnezeu”, a făcut să se iște în inima omului o stare de orgolioasă superioritate și prin aceasta o îndepărtare de semeni și de Dumnezeu, care l-a făcut să intre în cârdășie cu vrăjmașul. Din conștiința superiorității apare trufia, invidia, răceala inimii, cruzimea, nenumărate alte păcate care produc necazuri, suferințe și răutate.

Calea către adevărata fericire, vremelnică sau veșnică, începe odată cu pocăința smerită și cu eliberarea de „orice întinăciune a trupului și a sufletului”, odată cu adevărata iubire de semeni și de Dumnezeu, din clipa când inima omului redobândește pavăza protectoare a harului dumnezeiesc. Suprema și veșnica fericire este dragostea lui Dumnezeu față de om.

Două puternice mijloace de mântuire

Taina mărturisirii păcatelor și a Sfintei Împărtășanii și Rugăciunea lui Iisus vor deveni puternic lucrătoare asupra sufletului nostru, dacă spovedania va fi făcută pe deplin și cu adâncă zdrobire de inimă, iar rugăciunea va fi neîntreuptă și, în primul rând, sinceră.

Astfel, adâncindu-te în tine, prin harul lui Dumnezeu poți obține roade bune, cu voia Sa, căci El dorește mântuirea păcătoșilor, „dintre care cel dintâi sunt eu”.

Spovedania și duhovnicul

Deseori oamenii vin să se spovedească fără o prealabilă pregătire de conștiință. În loc să-și mărturisească păcatele, încep să povestească tot felul de lucruri din viață. Unii vorbesc despre necazurile și greutățile din familie, despre divergențele dintre soți. Alteori vin cu plângeri sau judecându-și semenii.

Dorința de a te elibera de tot ce-ți apasă sufletul, de a căuta compasiune și ușurare este firească, dar nu întotdeauna ți se oferă posibilitatea de a face așa ceva în timpul spovedaniei, din lipsă de timp. Din păcate, din acest motiv, duhovnicul trebuie să spună „Îți primesc numai mărturisirea păcatelor și caut să-ți îndrept conștiința”. Situația se agravează atunci când omul refuză să accepte că prin păcatele sale, și datorită caracterului său, creează situații dificile, dacă nu chiar insuportabile.

Despre pocăință

Uneori penitentul nu realizează că, pentru a i se ierta păcatele, trebuie să se implice pe deplin el însuși într-o lucrare spirituală și morală constantă, să nu se mărginească, adică, a-și înșira pur și simplu păcatele în fața duhovnicului, considerând că este de-ajuns. Dacă păcatul este privit ca o faptă săvârșită o singură dată, dacă trecem cu vederea că el s-a putut produce din cauza calității păcătoase a inimii și nu luăm măsuri corespunzătoare pentru curățirea acesteia, inima va „produce” noi păcate. Iar dacă păcătosul se obligă să nu repete păcatul, putea-va el să-și respecte făgăduința în timp ce calitatea inimii îi va rămâne neschimbată? Spunându-i pe nume păcatului, trebuie să-ți deplângi starea inimii care te-a ținut sau te ține în stare de pă-

cat, să cauți să o cureți, cu harul lui Dumnezeu, ca să nu mai nască fapte de fărădelege, gânduri și porniri păcătoase. „Inimă curată zidește întru mine, Dumnezeule, și duh drept înnoiește întru cele dinlăuntru ale mele”, ne învață să ne rugăm Sfântul Proroc David.

Despre pocăința neîncetată

Nu poți rămâne în Dumnezeu fără o neîncetată pocăință. Pentru a fi „în pace” cu Dumnezeu, Apostolul stabilește următoarele condiții: „Dacă inima noastră nu ne osândește” (*I In 3, 21*). Adică dacă nu avem nimic pe conștiință, putem avea îndrăznire și „acces” la Dumnezeu, în pace, iar dacă conștiința ne este apăsată de ceva, pacea nu se mai menține. Starea de păcat apasă conștiința. Dar, potrivit aceluiași Apostol, nu suntem și nu vom fi niciodată în situația de a nu păcătui și acesta e adevărul adevărat, iar cel ce îl contestă nu poate fi decât un mincinos, sau unul care simte și gândește de-a-ndoaselea (cf. *I In 1, 8*).

Prin urmare, nu există o singură clipă în care să nu avem ceva pe conștiință, vrem, nu vrem și de aceea nu există un minut în care pacea noastră cu Dumnezeu să nu se dezzechilibreze. De aici tragem concluzia că, pentru a „fi în pace” cu Dumnezeu, trebuie să ne curățim neîncetat conștiința prin pocăință. Fiindcă pocăința spală orice întinăciune de pe suflet, îl curăță (cf. *I In 1, 9*). Dar pocă-

ința nu constă doar în vorbe, „Doamne, iartă-mă!” sau „Doamne, miluiește-mă!”, ci se cere însoțită numaidecât de fapte, acestea condiționând iertarea păcatelor, adică să recunoști deschis că ai greșit cu gândul, cu privirea, cu cuvântul, sau că ai cedat în alt chip ispitei. Să ai conștiința vinovăției, să-ți asumi răspunderea, fără să încerci a te justifica, să te rogi Domnului de iertare, până în ultima clipă a vieții. Cât despre păcatele mari, acestea trebuie mărturisite neîntârziat duhovnicului, pentru a obține dezlegare, fiindcă pentru acelea nu ți se va despovăra conștiința printr-o pocăință „simplă”, de fiecare zi. Astfel, obligația de a te pocăi neîncetat devine tot atât de importantă ca și aceea de a-ți tine conștiința curată și de a nu avea ce să-ți reproșezi.

De ce trebuie să te temi cel mai mult

Când intervin anumite neînțelegeri și deficiențe în relațiile dintre oameni, nutrim continuu dorința de împăcare, fiindcă nimănui nu-i face plăcere să rămână întotdeauna în vrajbă cu cineva. Când greșim în fața lui Dumnezeu, nutrim întotdeauna în adâncul sufletului nădejdea că ne vom pocăi și că vom primi iertare. Iar atunci când nu avem îndrăznire să cerem noi înșine mila Domnului, venim la Mijlocitoarea noastră de totdeauna, rugătoare pentru noi, Maica Domnului. Toate acestea sunt cu puțință doar în timpul

vieții noastre vremelnice. Dar dacă după moarte vom fi osândiți la chinuri veșnice, împreună cu demonii cei vicleni, răi și răzbunători, care ne-au ispitit, vom rămâne fără nădejde de milostivire, ne vom lipsi pe vecie de ajutorul lui Dumnezeu și al Preacuratei Sale Maici și aceasta va fi cea mai grozavă osândă, dintre toate câte pot exista. Conștiința de a fi schimbat milostivirea și dragostea lui Dumnezeu și mijlocirea Maicii Domnului pe niște murdare și păcătoase desfătări ar fi cea mai cumplită și mai neasemuită amărăciune care ne-ar putea lovi. Adică îndepărtarea pe vecie de Domnul („Duceți-vă de la Mine, blestemăților, în focul cel veșnic, care este gătit diavolului și îngerilor lui...”) și de Preacurata Sa Maică, fără nici o nădejde, ar fi cea mai cumplită osândă, mai presus chiar și de chinurile iadului.

Calea către Dumnezeu

Dacă inima a găsit calea pocăinței, orice trăire sau emoție va deveni atunci o treaptă spre Dumnezeu. Iar pocăința se arată prin: a) înfrânare (post); b) rugăciune; c) a ne judeca (analiza) pe noi înșine; d) a răbda toate câte ni se întâmplă.

Pocăiți-vă!

„Pocăiți-vă, că s-a apropiat Împărăția Cerurilor!” Cu această chemare și-a început propovă-

duirea Ioan Botezătorul, dar și Mântuitorul Însuși. Așa a început vestea cea bună despre mântuirea lumii. Pentru a primi în sine binecuvântata Împărăție a lui Dumnezeu, omul trebuie mai înainte de orice să se curețe prin pocăință de împărăția diavolului, care sălășluiește în el, și de întinăciunea păcatului, fiindcă prin pocăință i se dă omului harul iertării și curățirii (fiindcă Împărăția lui Dumnezeu și împărăția păcatului nu pot coexista în om). A te pocăi înseamnă a-ți da seama cât de jos ai căzut, a-ți osândi păcatul și a-l urî, pentru a nu te mai întoarce la el și a ține legea Domnului, ziua și noaptea. Lumea pământească este trecătoare, odată cu ea sfârșesc toate dorințele și intențiile omului, dar cel ce îndeplinește voia lui Dumnezeu rămâne în veac.

2. A te privi cu ochi critic, a te judeca pe tine însuși

Despre judecata duhovnicească

„Căci dacă ne-am judeca noi înșine, nu am mai fi judecați” (*I Cor. 11, 31*)

Înalta menire a omului, aceea de a fi fiu al lui Dumnezeu după har și moștenitor al fericirii veșnice, ne obligă la multe. Păcătoșenia și întinăciunea le cunoaștem din proprie experiență. Lenea, eșecurile în lupta cu păcatul sunt nelipsiții noștri tovarăși de drum în această viață vremel-

nică. Către ce va alerga sufletul meu? Ne vin în minte fără să vrem cuvintele rugăciunii.

Bine ar fi dacă am recunoaște mereu aceasta și ne-am smeri. Dar așa ceva nu se întâmplă. Cedăm neconținut trufiei, căutăm să ne convingem că suntem cu câteva capete deasupra celorlalți, tratăm cu neglijență ceea ce este esențial, suntem răi, mai avem și alte multe patimi care nu se împuținează în noi, ci, dimpotrivă, sporesc. Cuvintele profetice nu reușesc să ne îndemne spre bine și Evanghelia ne lasă rece. Dacă nu găsim nimic bun în noi, dacă suntem aserviți într-atâta păcatului, ar trebui măcar să ne smerim, să ne judecăm pe noi înșine și atunci ar mai exista speranțe de mântuire: „căci, dacă ne-am judeca noi înșine, n-am mai fi judecați”. Sau dacă cel puțin am urma exemplul Prorocului David care, recunoscându-și cu smerenie păcatul, spunea: „Păcatul mi l-am cunoscut, fărădelegea nu mi-am acoperit-o. Zis-am: Împotriva mea îmi voi mărturisi Domnului fărădelegea” (*Ps. 31, 5*).

Ne este extrem de necesar să ne veghem pe noi înșine și să ne supunem propriei noastre judecați duhovnicești, luându-ne pentru aceasta drept călăuză scrierile patristice, bogată comoară de înțelepciune duhovnicească și de ortodoxie aplicată.

De cele mai multe ori procedăm după cum ne dictează inima, ca să nu spunem după capriciile ei, neluând în seamă voința lui Dumnezeu. De